

148

OBWIESZCZENIE MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 19 marca 1937 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 4 czerwca 1927 r. o ochronie rynku pracy.

Na podstawie art. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 1937 r. o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 4 czerwca 1927 r. o ochronie rynku pracy (Dz. U. R. P. Nr 6, poz. 47) ogłaszam w załączniku do obwieszczenia niniejszego jednolity tekst rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 4 czerwca 1927 r. o ochronie rynku pracy (Dz. U. R. P. Nr 54, poz. 472), które weszło w życie z dniem 18 czerwca 1927 r., z uwzględnieniem zmian, wprowadzonych:

1) obwieszczeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 sierpnia 1931 r. o sprostowaniu błędów w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 4 czerwca 1927 r. o ochronie rynku pracy (Dz. U. R. P. Nr 84, poz. 664),

2) rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12 lipca 1932 r. o wprowadzeniu nazwy „Minister Opieki Społecznej” i „Ministerstwo Opieki Społecznej” (Dz. U. R. P. Nr 64, poz. 597),

3) rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 lutego 1928 r. „Prawo o ustroju sądów powszechnych” (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr 102, poz. 863),

4) ustawą z dnia 23 stycznia 1937 r. o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 4 czerwca 1927 r. o ochronie rynku

pracy (Dz. U. R. P. Nr 6, poz. 47), — obowiązującą od dnia 1 kwietnia 1937 r.

Minister Opieki Społecznej:

Marian Zyndram-Kościałkowski

Załącznik do obwieszczenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 19 marca 1937 r. (poz. 148).

**ROZPORZĄDZENIE
PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ**

z dnia 4 czerwca 1927 r.

o ochronie rynku pracy.

Na zasadzie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Art. 1.

Rada Ministrów po stwierdzeniu na wniosek Ministra Opieki Społecznej stanu bezrobocia zarządza w drodze rozporządzeń stosowanie

przepisów niniejszych na całym obszarze Rzeczypospolitej, względnie na pewnych obszarach lub w pewnych gałęziach pracy, oraz w tejże drodze zmienia i uchyla te rozporządzenia w całości lub w części.

Art. 2.

(1) Na obszarach względnie w gałęziach pracy objętych powyższymi (art. 1) zarządzeniami pracodawca może zatrudniać pracownika, nie będącego obywatelem Państwa Polskiego, jedynie po uzyskaniu na to zezwolenia właściwej władzy.

(2) Za pracowników w rozumieniu niniejszego rozporządzenia uważa się osoby, które na podstawie umowy o pracę lub terminowanie świadczą usługi bądź to fizyczne, bądź to umysłowe, za pracodawców zaś osoby, korzystające z usług na mocy takich umów.

Art. 3.

Pracodawcy, zatrudniający pracowników cudzoziemskich w chwili wejścia w życie rozporządzeń Rady Ministrów, wydanych na podstawie art. 1 niniejszego rozporządzenia, mogą bez uzyskiwania zezwolenia zatrudniać tych cudzoziemców w czasie trwania tego stosunku pracy lub terminowania.

Art. 4.

(1) Zezwolenia na zatrudnienie pracowników cudzoziemskich udzielane będą, jeżeli władza uzna, że stan wewnętrznego rynku pracy na to pozwala, lub, że wymagają tego istotne potrzeby gospodarstwa społecznego, lub, że chodzi o zatrudnienie osób na stanowiskach kierowniczych, wymagających specjalnego zaufania.

(2) Zezwolenia wydawane będą na czas nie dłuższy niż 1 rok, a w wyjątkowych wypadkach, uzasadniających konieczność zatrudnienia pracownika cudzoziemskiego przez dłuższy okres czasu, zezwolenia mogą być wydawane i na czas dłuższy.

(3) Zezwolenia mogą być przedłużane po upływie każdego roku na rok następny, o ile nie nastąpią zmiany w warunkach wymienionych w ust. (1).

(4) Zezwolenia mogą być cofnięte przed upływem czasu, na jaki zostały wydane, jeżeli władza uzna, że dalsze zatrudnienie pracowników cudzoziemskich może przynieść szkodę interesom Państwa, a w szczególności jego interesom gospodarczym i społecznym.

(5) Pracodawcy powinni wskazać w składanych do odnośnych władz podaniach miejscowość, zakład pracy oraz rodzaj pracy (zawód), w jakich zamierzają zatrudnić pracownika cudzoziemskiego.

(6) Każdy pracodawca obowiązany jest na żądanie władzy administracyjnej udzielać ści-

śłych informacji o zatrudnionych u niego pracownikach cudzoziemskich.

Art. 5.

(1) Decyzje, przewidziane w art. 4, wydaje wojewódzka władza administracji ogólnej, właściwa ze względu na miejsce zatrudnienia pracownika cudzoziemskiego.

(2) Odwołania od decyzji wojewódzkiej władzy administracji ogólnej rozstrzyga Minister Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

(3) Decyzje nie będą wymieniać nazwisk pracowników cudzoziemskich.

Art. 6.

(1) Każdy pracodawca, który uzyska zezwolenie na zatrudnienie pracownika cudzoziemskiego obowiązany jest w ciągu 14 dni od dnia zatrudnienia tego pracownika zawiadomić właściwego wojewodę (Komisarza Rządu na m. st. Warszawę) o rozpoczęciu pracy lub terminowania, powołując się na uzyskane zezwolenie oraz podając w tym zawiadomieniu: miejsce zamieszkania pracownika, jego imię, nazwisko, wiek, przynależność państwową, zakład pracy, w którym ma być zatrudniony pracownik, zawód, rodzaj wykonywanej pracy i termin, na jaki została zawarta umowa.

(2) W takim samym terminie powinien pracodawca powiadomić również o zaprzestaniu pracy przez cudzoziemskiego pracownika.

Art. 7.

Pracodawca, zatrudniający pracownika cudzoziemskiego w chwili wejścia w życie rozporządzeń Rady Ministrów, wydanych na podstawie art. 1, obowiązany jest w ciągu dni 30 od tego czasu zawiadomić właściwego wojewodę (Komisarza Rządu na m. st. Warszawę) o każdym zatrudnionym cudzoziemcu, podając w tym zawiadomieniu dane, wyszczególnione w art. 6.

Art. 8.

Przepisów niniejszego rozporządzenia nie stosuje się:

- 1) do pracodawców, korzystających z prawa eksterytorialności, o ile chodzi o zatrudnienie dla wykonywania czynności urzędowych lub dla usług osobistych;
- 2) do przedsiębiorstw zagranicznych przy zatrudnianiu komiwojażerów;
- 3) do pracodawców przy zatrudnianiu wybitnych sił artystycznych i naukowych;
- 4) do przedsiębiorstw i zakładów pracy państwowych;
- 5) do przedsiębiorstw natury międzypaństwowej (żegluga, kolej, lotnictwo itp.).

Art. 9.

(1) Pracownikom cudzoziemskim, którzy przynajmniej od dnia 1 stycznia 1922 r. przebywają stale na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, wydawane będą przez powiatową władzę administracji ogólnej specjalne zaświadczenia, uprawniające do wykonywania zatrudnienia przez czas określony w zaświadczeniu.

(2) Zaświadczenia te wydawane będą, o ile umowy międzynarodowe nie stanowią inaczej, na podstawie swobodnego uznania władzy.

(3) Zaświadczenia powyższe wydawane będą na tych samych zasadach dzieciom pracowników cudzoziemskich, o których mowa w ust. (1), chociażby urodziły się po 1 stycznia 1922 r., o ile przebywają stale na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

(4) Zaświadczenia, o których mowa w artykule niniejszym, tudzież podania o te zaświadczenia są wolne od opłat stemplowych.

(5) Przy zatrudnianiu pracowników cudzoziemskich, posiadających zaświadczenia specjalne, pracodawcy zwolnieni są od wyjednywania zezwoleń, przewidzianych w art. 4, są natomiast obowiązani do zawiadamiania władzy o zatrudnieniu i zaprzestaniu pracy przez takich pracowników (art. 6 i 7), tudzież do udzielania informacji, o których mowa w ustępie ostatnim artykułu 4.

Art. 10.

(1) Pracodawcy lub osoby, działające w ich imieniu winni przekroczenia art. 2, ust. (6) art. 4 oraz art. 6 i 7 niniejszego rozporządzenia karani będą grzywną od 100 do 10.000 zł lub aresztem do 6 tygodni.

(2) Do orzekania powołane są sądy grodzkie.

Art. 11.

Przepisy niniejszego rozporządzenia w niczym nie naruszają przepisów rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 sierpnia 1926 r. o cudzoziemcach (Dz. U. R. P. Nr 93, poz. 465).

Art. 12.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych oraz z innymi zainteresowanymi ministrami, a w odniesieniu do art. 10 Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. 13.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.